

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 10C/503/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4214221607
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Júlia Henteková
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2016:4214221607.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno v právnej veci žalobcu: AB 1 B.V., so sídlom Amsterdam, Strawinskylaan 933, 1077 Holandské Kráľovstvo, R.č.560 07 043, v konaní zastúpený Advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 47234679, proti žalovanej : Y. L., G.. P., B.. XX.X.XXXX, O. X. X. W., I. XXXX, o zaplatenie 533,22 Eur istiny s príslušenstvom, sudkyňou JUDr. Júliou Hentekovou, takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 355,78 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,25% ročne od 18.5.2014 do zaplatenia a náhradu trov konania do rúk právneho zástupcu žalobcu v sume 41,63 Eur z toho titulom súdneho poplatku 9,70 Eur a z titulu trov právneho zastúpenia 31,93 Eur, všetko v splátkach po 10,-Eur mesačne počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku pod stratou výhody splátok vždy k poslednému dňu bežného mesiaca.
Vo zvyšnej časti súd žalobu z a m i e t a .

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobu došlou súdu 1.12.2014 domáhal zaviazania žalovanej na zaplatenie 533,22 Eur, vyčísleného ročného úroku z omeškania vo výške 14,73 Eur, úroku z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 533,22 Eur odo dňa 25.11.2014 do zaplatenia a trov konania, ktoré pozostávajú zo súdneho poplatku a z trov právneho zastúpenia. Žalobu odôvodnil tým, že jeho právny predchodca, Home Credit Slovakia a.s. uzatvoril so žalovanou ako dlžníčkou dňa 24.7.2013 Úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia a.s. (ďalej len ÚZP). Predmetom úverovej zmluvy bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 467,10 Eur žalovanej, ktorá sa zaviazala peňažné prostriedky vrátiť v 24 pravidelných mesačných splátkach po 27,83 Eur splatných v zmysle Zmluvy. Túto svoju povinnosť si žalovaná riadne neplnila, dostala sa do omeškania s jednotlivými platbami a preto v zmysle Hlavy ÚZP s názvom Ukončenie úverovej zmluvy o poskytnutí úveru bola vyzvaná listom veriteľa zo dňa 29.4.2014 k splateniu celého zostatku úveru, ktorý pozostáva z nezaplatených splátok po splatnosti, upomienky a zmluvnej pokuty (ak boli vygenerované) a zo zosplatených budúcich splátok, v lehote 15 dní od odoslania výzvy. Zmluvné pokuty a upomienky boli žalovanej vyúčtované v zmysle Hlavy 18 ÚZP, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Úverovej zmluvy. Pre meškanie s plnením peňažného dlhu žiada od žalovanej aj úrok z omeškania vo výške 5,25% ročne od 17.5.2014 do zaplatenia, výšku ktorého od 17.5.2014 do 24.11.2014 vyčíslil sumou 14,73 Eur. Voči žalovanej eviduje dlh na istine vo výške 64,17 Eur, na úrokoch vo výške 62,38 Eur, na zosplatennej istine 348,67 Eur, za upomienky 5,-Eur, 24,-Eur a 12,-Eur, na zmluvnej pokute 17,-Eur.

Súd podľa § 101 ods. 2 O.s.p. konal v neprítomnosti riadne predvolaného právneho zástupcu žalobcu, ktorý svoju neúčast' ospravedlnil písomne. Navrhol vo veci rozhodnúť v súlade s podanou žalobou.

Žalovaná ako účastníčka konania uviedla, že žalovanú pohľadávku uznáva, nakoľko je pravdou, že uzatvorila so spoločnosťou Home Credit Slovakia a.s. Zmluvu o úvere. Výzve žalobcu o vyrovnanie dlžoby vyhovieť nemohla pre finančné ťažkosti. V čase, keď si úver brala bola zamestnaná, žila v spoločnej domácnosti so svojim druhom. Zo začiatku úver riadne splácala, po smrti druhu bola nútená vysťahovať sa z podnájmu, odišla bývať do X. W., odkiaľ pochádza. Tam si nenašla primeranú robotu, pracuje na dohodu, chodí upratovať a z tejto činnosti má mesačný príjem do 300,-Eur. Obyva obecný byt, za čo vrátane inkasa platí mesačne 280,-Eur. Má dve plnoleté študujúce deti a jedno maloleté dieťa, na ktoré dostáva sirotsky dôchodok 89,-Eur. Žiadala, aby jej súd povolil vyrovnať dlžnú sumu vo výške maximálne 10,-Eur mesačne.

Súd vykonal vo veci dokazovanie okrem výsluchu žalovanej aj Zmluvou o spotrebiteľskom úvere a zmluvou o revolvingovom úvere uzatvorenej medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia a.s. a žalovanou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 24.7.2013, Úverovými zmluvnými podmienkami spoločnosti Home Credit Slovakia a.s. - DUO, oznámením veriteľa o postúpení pohľadávky zo dňa 27.8.2014, propagačným materiálom, výzvou veriteľa k splateniu celého dluhu zo dňa 29.4.2014 spolu s dôkazom o podaní výzvy na poštovú prepravu, výpisom čerpania, splátok a úhrad, výpočtom ročnej percentuálnej miery nákladov (ďalej len RPMN). Vykonaným dokazovaním ustálil nasledovný skutkový a právny stav veci:

Právny predchodca žalobcu Home Credit Slovakia, a.s. a žalovaná uzatvorili dňa 24.7.2013 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX. Na základe tejto zmluvy veriteľ poskytol žalovanej úver vo výške 467,10Eur na zakúpenie tovaru v predajnej cene 519,-Eur (IDEAPAD G580 59-36-0797). Pri podpísaní zmluvy žalovaná zaplatila v hotovosti časť kúpnej ceny tovaru vo výške 51,90 Eur. Úver sa zaviazala splatiť 24 splátkami vo výške 27,83 Eur mesačne. Ročná úroková sadzba bola v zmluve dohodnutá 35,80%-mi, RPMN 43,0%, priemerná hodnota RPMN 48,52%-mi. Prvá splátka bola splatná 24.8.2013, nasledujúce vždy do 30.dňa v kalendárnom mesiaci. Lehota splatnosti bola 30.7.2015. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia a.s.. Žalovaná svojím podpisom na zmluve potvrdila, že prevzala ÚP s kódom ISS 113, je nimi oboznámená, sú jej všetky ich ustanovenia zrozumiteľné, považuje ich za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť viazaná týmito podmienkami. Podľa výpisu čerpaní, splátok a úhrad predloženého žalobcom žalovaný dňa 24.7.2013 čerpala úver v sume 467,10Eur, na ktorom zaplatila úhrnom 11,32 Eur (dňa 4.9.2013, 24.9.2013, 11.11.2013 a 14.1.2014 po 27,83 Eur). Táto skutočnosť žalovanou namietaná nebola. Svoju povinnosť riadne a včas splácať úver nespĺnila, dostala sa do omeškania už so 4.splátkou, do trvalého omeškania so splácaním úveru sa dostala neuhradením 6. a nasledujúcich splátok. Pre neplnenie si zmluvných povinností podľa § 3 písm. a) Hlavy 7 ÚZP označenej ako Ukončenie úverovej zmluvy o poskytnutí úveru vzniklo žalobcovi právo, aby dlžník splatil na požiadanie celý úver v zmysle dohodnutých zmluvných podmienok. Toto oprávnenie vyplývajúce aj z ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka právny predchodca žalobcu uplatnil listom zo dňa 29.4.2014, podľa ktorého dlžnú čiastku vo výške 533,22 Eur mala žalovaná zaplatiť najneskôr do 15 dní od odoslania výzvy. Výzva bola podaná na poštovú prepravu 2.5.2014. Túto pohľadávku žalobca nadobudol od spoločnosti Home Credit Slovakia a.s. Zmluvou o postúpení pohľadávky uzavretej 12.9.2012. Postúpenie pohľadávky bolo žalovanej oznámené listom postupcu zo dňa 27.8.2014.

Podľa § 52 ods. 1-4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (1) Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. (2) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. (3) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. (4) Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 1 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 30.4.2014 spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a) citovaného zákona spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať: j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Podľa § 11 ods. 1 písm. a) citovaného zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) písm. d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 5b Zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (doplneného Zákonom č. 102/2014 s účinnosťou od 1.5.2014) orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premičania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.“

Podmienkou pre posudzovanie zmlúv ako spotrebiteľských je skutočnosť, že zmluvnými stranami sú dodávateľ a spotrebiteľ, pričom ich charakteristickým znakom je to, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ bez možnosti spotrebiteľa tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Tieto zmluvy sú spravidla vopred pripravené na formulároch a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu týchto zmlúv alebo ich zmeny. Súčasťou formulárovej Úverovej zmluvy účastníkov sú ÚZP, ktoré však žalovaná ovplyvniť nemohla, nakoľko neboli dohodnuté individuálne, ale boli vopred pripravené pre veľký počet spotrebiteľov. Napriek tomu, že úverová zmluva je absolútnym obchodno-závazkovým vzťahom v zmysle Obchodného zákonníka (§ 261 ods. 6 písm. d/ a § 497 a nasl. Obchodného zákonníka), v danom prípade sa jedná o právny vzťah zmluvných strán na základe spotrebiteľskej zmluvy, ktorá bola uzavretá medzi veriteľom (t.j. právnickou osobou, ktorá má v predmete svojej činnosti okrem iného poskytovanie pôžičiek a úverov nebankovým spôsobom z vlastných zdrojov) a spotrebiteľom (t.j. fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania). Účelom zákona o spotrebiteľských úveroch je ochrana spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany na odstránenie nerovnováhy v zmluvnom vzťahu, kde oproti spotrebiteľovi vystupuje profesionálny dodávateľ, ktorý má väčšiu vyjednávaciu silu, vzhľadom na skúsenosti, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb. Zásadný význam pre úpravu spotrebiteľských zmlúv v práve ES má Smernica Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Zákon o spotrebiteľskom úvere práve v súlade s jeho účelom upravuje osobitné náležitosti úverovej zmluvy alebo zmluvy o pôžičke, ktoré sú zamerané na dostatočnú určitosť a zrozumiteľnosť zmluvných dojednaní pre spotrebiteľa.

V danom prípade bol uzatvorený spotrebiteľský úver v zmysle Zákona č. 129/2010 Z.z. a preto sa na zmluvu účastníkov o hotovostnom úvere vzťahujú ustanovenia tohto zákona, pokiaľ ide o obsahové náležitosti zmluvy, ktoré sú vymedzené v ustanovení § 9 tohto zákona. Podľa § 9 písm. k) Zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľská zmluva musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Logickým výkladom tohto ustanovenia možno dospieť k záveru, že zo zmluvy musí jednoznačne vyplývať splatnosť jednotlivých častí istiny, úroku a poplatkov, pokiaľ tieto nemajú byť splatené jednorazovo. V § 1 Hlavy 5 ÚZP je uvedené, že klient súhlasí s tým,

že poplatok za vedenie úverového účtu je zahrnutý do splátok úveru a v jednotlivých splátkach je zahrnutá príslušná časť úverovej istiny, poplatok za vedenie úverového účtu, úroky a prípadne úhrada za poistenie, ak z údajov v úverovej zmluve nevyplýva inak. Pre určenie práv a povinností zmluvných strán z uzatvorenej zmluvy je nevyhnutné vedieť, koľko dlžník v jednotlivých splátkach plní na istinu, osobitne na úrok a osobitne na poplatky. Z uzatvorenej zmluvy síce vyplýva výška jednotlivých splátok (27,83 Eur), avšak žalobca jednotlivé splátky nerozšpecifikoval a ani z ostatných ustanovení, ktoré sú súčasťou zmluvy, nevyplýva spôsob splácania úrokov a poplatkov. Posudzovaná zmluva, uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným tieto podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere riadne, t.j. určito a zrozumiteľne, ako sa vyžaduje všeobecne pre každý právny úkon (§ 34 a nasl. Občianskeho zákonníka) uvedené nemá. Absencia vyššie uvedenej obligatórnej zmluvnej náležitosti je sankcionovaný podľa §11 ods. 1. písm. a) citovaného zákona nie neplatnosťou právneho úkonu, ale výslovne stanovenou zákonnou domnienkou, podľa ktorej sa takto poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Žalovaná je teda povinná vrátiť žalobcovi, ktorý túto pohľadávku voči nej nadobudol Zmluvou o postúpení pohľadávok uzavretej s postupcom Home Credit Slovakia, a.s. dňa 12.9.2012, len poskytnutý úver. Z titulu Úverovej zmluvy veriteľ plnil sumu vo výške 467,10Eur, z čoho žalovaná ku dňu rozhodnutia o podanej žalobe zaplatila 111,32 Eur, preto súd zaviazala žalovanú na zaplatenie sumy 355,78 Eur (467,10 Eur - 111,32 Eur = 355,78 Eur) a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Súd okrem vyššie uvedeného poukazuje aj na neprimerané vysoké úroky dohodnuté v zmluve. Zmluvné úroky dohodnuté pri poskytnutí úveru predstavujú odplatu (odmenu) za užívanie požičanej istiny. Obchodný zákonník, Občiansky zákonník, ale ani iný právny predpis výslovne neustanovuje, do akej výšky možno pri úvere dojednať úroky. Ponecháva to na dohodu zmluvných strán. Z tejto skutočnosti však nemožno úspešne vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len na dohode účastníkov zmluvy o úvere a že by nepodliehala žiadnemu obmedzeniu, najmä ak ide o spotrebiteľský vzťah založený formulárovou zmluvou, ktorej všeobecné podmienky sú vopred pripravené a menia a dopisujú sa do nej len určité údaje. Rovnako aj u dohody o úrokoch pri úvere totiž platí ustanovenie § 3 ods. 1 Obč. zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Dobrými mravmi v občianskoprávných vzťahoch sa v súdnej praxi rozumie súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržovanie je častokrát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé správanie bolo v súlade so všeobecnými morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti. Nemôžu byť žiadne pochybnosti o tom, že neprimerane vysoké úroky dojednané pri úvere sú všeobecne považované za odporujúce všeobecne uznávaným pravidlám správania a sú v rozpore s dobrými mravmi. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. V danom prípade boli peňažné prostriedky poskytnuté za ročnú úrokovú mieru 35,80 % ročne. Z prehľadu priemerných úrokových sadzieb z úverov obchodných bánk za rok 2011 (zverejnených na stránke <<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/udajove-kategorie-sdd/urokove-sadzby/>> priemerne-urokovemiery-z-uverov-obchodnych-bank je zrejmé, že priemerná úroková sadzba obchodných bánk pri spotrebiteľských a ostatných úveroch poskytovaných domácnostiam na dobu splácania od 1 roka do 5 rokov v júli 2013, kedy došlo k uzavretiu úverovej zmluvy, bola 12,99%. Úroková sadzba dohodnutá v úverovej zmluve účastníkov konania je skoro 3-násobok priemernej úrokovej sadzby porovnateľných úverov poskytovaných v tom čase obchodnými bankami spotrebiteľom. Aj keď v prípade tzv. nebankových subjektov možno pripustiť isté navýšenie úrokovej miery úveru oproti bankám, a to najmä z dôvodu že úvery poskytujú aj menej solventným klientom a musia počítať s vyššou mierou nesplácaných úverov, skoro trojnásobné navýšenie úrokov hraničí úžerou a súd takémuto dojednaniu nemôže poskytnúť ochranu, nakoľko je v hrubom rozpore s dobrými mravmi.

Žalobca v tomto konaní si uplatňuje aj úroky z omeškania vo výške 5,25% ročne od 17.5.2014 do zaplatenia, poplatok za upomienky spolu v sume 41,-Eur a zmluvnú pokutu vo výške 17,-Eur.

Podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania ak nie je podľa toho zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis (ktorým je Vládne nariadenie č. 87/95 Z.z.) .

Podľa § 3 ods.1 Vládneho nariadenia č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom od 1.1.2009 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej

banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. (Úroková sadzba ECB od 13.11.2013 do 10.6.2014 bola 0,25%).

Podľa § 3 ods.1 Vládneho nariadenia č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom od 8.5.2013 výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Ak však záväzkový vzťah vznikol pred 1.2.2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31.1.2013 aj za dobu omeškania po 31.1.2013, t.j. 8 percentuálnych bodov + základná úroková sadzba ECB. Podľa výzvy k splateniu celého dlhu zo dňa 29.4.2014 žalovaná dlžnú čiastku mala zaplatiť do 15 dní od odoslania výzvy. Táto bola podaná na poštovú prepravu dňa 2.5.2014, teda lehota na plnenie plynula od 3.5.2014 do 17.5.2014. Od nasledujúceho dňa, t.j. od 18.5.2014 sa žalovaná dostala do omeškania s plnením peňažného dlhu a od tohto dňa vznikol žalobcovi nárok na úrok z omeškania vo výške 5,25% ročne až do zaplatenia.

Podľa § 160 ods. 1 O.s.p. ak súd uloží v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže uložiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia

Súd s prihliadnutím na výšku priznaného plnenia, platobnú schopnosť žalovanej, jej osobné, majetkové a zárobkové pomery, povolil predmetnú pohľadávku vyrovnáť v splátkach v mesačnej výške 10,-Eur pod stratou výhody splátok, čo znamená, že keď riadne a včas nebude uhradená čo len jedna splátka, stane sa zročnou celá pohľadávka. Takúto výšku splátok považoval za primeranú aj k výške dlžnej sumy, aj dobe splatenia. Bol toho názoru, že povolenie splátok neznevýhodňuje žalobcu vzhľadom k tomu, že ide o podnikateľský subjekt, ktorého predmetom činnosti je poskytovanie úverov a disponuje dostatočnými finančnými prostriedkami na výkon svojej podnikateľskej činnosti a na druhej strane ani žalovanú neznevýhodňuje, pretože čím nižšia je splátka, tým viac jej narastá príslušenstvo pohľadávky a v konečnom dôsledku priznanie neprimerane nízkych splátok by bolo v jej neprospech.

Zmluvná pokuta ako jeden zo zabezpečovacích prostriedkov je peňažná suma, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi v prípade, ak nesplní svoju zmluvnú povinnosť. Pre zmluvné dojednanie o zmluvnej pokute zákon obligatórne predpisuje písomnú formu, ktorej nevyhnutnou náležitosťou je uvedenie výšky pokuty, prípadne aspoň určenie spôsobu, akým bude stanovená. Určenie výšky pokuty zásadne je vecou vzájomnej dohody účastníkov tohto dojednania. Tak občiansky zákonník, ako aj obchodný zákonník nijako neobmedzujú maximálnu výšku zmluvnej pokuty. Pri dojednaní jej výšky zmluvné strany by mali dbať iba o súlad dohody o zmluvnej pokute s niektorými všeobecnými požiadavkami zákona, predovšetkým s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, t.j. o súlad právneho úkonu s dobrými mravmi.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom do 31.10.2012 (3) každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 1 Hlavy 18 ÚZP v prípade omeškania klienta s úhradou splátky či splátky RÚ je spoločnosť oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť spoločnosti poplatok za upomienku vo výške 5,-Eur v prípade prvej upomienky a 12,-Eur v prípade druhej a ďalšej upomienky. Bez ohľadu na počet zaslaných upomienok bude klientovi poplatok za upomienku účtovaný maximálne dvakrát za kalendárny mesiac, a to vždy len za upomienku zaslanú v listinnej podobe.

Podľa § 2 Hlavy 18 ÚZP v prípade omeškania klienta je spoločnosť oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 17,-Eur. Táto pokuta bude spoločnosťou vyúčtovaná maximálne jedenkrát za dobu trvania zmluvy.

Zmluvnú podmienku o zmluvnej pokute a poplatku za upomienky uvedené v § 1 a § 2 článku Hlavy 18 ÚZP žalobcu súd považoval za neprijateľné podmienky, nakoľko neboli so žalovanou individuálne dojednané a žalovaná ani nemala možnosť ich ovplyvniť, prípadne zmeniť. Sú obsiahnuté v ÚZP vopred pripravených žalobcom na formulári napísanom s malými, ťažko čitateľnými písmenami. Žalobca nepreukázal, ani netvrdil, že by sa v danom prípade jednalo o individuálne dohodnuté sankcie za

porušenie zmluvných povinností ako je to upravené v § 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Súd bol toho názoru, že tieto zmluvné podmienky sú neplatné pre neprijateľnosť, a preto právny nárok žalobcu v tejto časti zamietol. Neprijateľnosť dojednania o zmluvnej pokute však vo výroku rozsudku nevyslovil, nakoľko o tomto už rozhodol napr. vo veci vedenej pod sp. zn. 10C/356/2014, 10C/313/2015. Neprijateľnosť dojednania o poplatku za upomienky nevyslovil z dôvodu, neunesenie dôkazného bremena žalobcom, ktorý ani jednu upomienku súdu nepredložil, ani dôkaz o ich doručení žalovanej, alebo aspoň o ich podanie na poštovú prepravu.

Podľa § 142 ods. 1, 2 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Podľa § 137 O.s.p. trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Ustanovenie § 142 O.s.p. vyjadruje samozrejmu požiadavku v tom, že účastník konania, ktorý v konaní úspešne, má nárok na náhradu trov konania. V zásade nemožno hovoriť o zodpovednosti za výsledok ale o zásade úspechu ako základnom princípe určujúcom, ktorý z účastníkov v konečnom dôsledku poniesie ťarchu všetkých trov konania. Predpokladmi priznania náhrady trov konania je jednak plný úspech vo veci, ktorý sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) s výrokom, ktorým sa rozhodlo vo veci samej, ale aj účelnosť trov potrebných na uplatňovanie alebo bránenie práva. Pri určení náhrady trov konania podľa tohto ustanovenia O.s.p. musí súd vychádzať zo zásady účelnosti a priznať môže len náhradu tých výdavkov, ktoré boli nevyhnutne potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak čiastočný úspech založil nárok na čiastočnú náhradu trov konania, je potrebné, aby išlo o prevažujúci úspech, t.j. aby po porovnaní procesnej úspešnosti oboch sporových strán zostala ešte suma opodstatňujúca záver o peňažnom úspechu jedného z účastníkov sporu s tým, že nesmie ísť o pomerne nepatrnú časť predmetu konania (súdna prax dospela k záveru, že o pomernom procesnom úspechu jednej z procesných strán možno hovoriť, ak jej pomerný úspech presiahne 10%).

Žalobca si uplatnil trovy konania sumou 248,10 Eur, z toho titulom súdneho poplatku 32,50 Eur vyrubeneho vo výške 6% z ceny predmetu konania podľa položky 1 písm.a) Sadzobníka súdnych poplatkov a titulom trov právneho zastúpenia sumou 215,60 Eur podľa § 10 ods. 1, 13a ods. 1 písm.a), c), 16 ods. 3 a 18 ods. 3 Vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb za tieto úkony :

- prevzatie veci dňa 31.5.2014 vo výške 36,52 Eur,
- vyhotovenie žaloby dňa 24.11.2014 vo výške 36,52 Eur,
- doplnenie žaloby zo dňa 17.9.2015 a 21.4.2016 po 36,52 Eur,
- režijný paušál 1x 8,04 Eur, 1x 8,39 Eur, 2x 8,58 Eur,
- 20% DPH zo sumy 179,67 Eur.

Podľa názoru súdu žalobcovi neprináleží náhrada za špecifikáciu žaloby, nakoľko podaniami zo dňa 17.9.2015 a 21.4.2016 na výzvu súdu o upresnenie žaloby len doplnil žalobný návrh z hľadiska jeho dôvodov tak, aby išlo o kvalifikovanú žalobu. Keby podanie na začatie konania obsahovalo všetky zákonom požadované náležitosti v súlade s ustanovením § 79 ods.1 O.s.p., nebol by dôvod na vypracovanie dodatkov. Takto účelne vynaložené trovy žalobcu na právne zastúpenie predstavuje sumu (2x 36,52 Eur + režijný paušál 2x 8,04 Eur, t.j. 89,12 Eur + 20% DPH, t.j. 17,82 Eur) spolu 106,94 Eur.

Žalobca mal vo veci 64,93%-ný úspech, žalovaná 35,07%-ný. To znamená, že vzhľadom na podiel úspešnosti v konaní žalobcovi prináleží náhrada trov konania podľa § 142 ods.2 O.s.p. vo výške 29,86% (64,93% - 35,07% = 29,86%), čo z účelne vynaložených trov 139,44 Eur činí 41,63 Eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre písomne vo 2 vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods.1-3 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku, alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že :

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené

(§ 205a)

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na exekúciu podľa osobitného zákona.